

ПРАВИЛА ЗА ИЗЧИСЛЯВАНЕ НА НЕТНИТЕ РАЗХОДИ ЗА ПРЕДОСТАВЯНЕ НА УНИВЕРСАЛНАТА УСЛУГА

Общи положения

Чл. 1. С тези правила се определя начинът, по който предприятията, задължени да предоставят цялата или част от универсалната услуга (задължените предприятия) по чл. 182, ал. 2 от Закона за електронните съобщения (обн., ДВ, бр. 41/2007 г.), (ЗЕС), изчисляват нетните разходи за предоставяне ѝ, когато считат, че предоставянето на универсалната услуга представлява несправедлива тежест за тях.

Чл. 2. (1) На компенсиране подлежат доказаните нетни разходи в случай, че предоставянето на универсална услуга представлява несправедлива тежест за предприятията, задължени да предоставят:

1. свързване в определено местоположение към обществената телефонна мрежа, отнасящо се до обосновано искане за свързване, подадено от краен потребител, и достъп до обществени телефонни услуги;

2. ценови пакети за: хора с увреждания, хора със специални социални нужди и хора с ниски доходи.

(2) На компенсиране подлежат доказаните нетни разходи в случай, че предоставянето на услугите представлява несправедлива тежест за предприятията, осигуряващи услугите по чл.182 , ал. 2, т. 2, т. 3, т. 4 и т. 6 от ЗЕС.

Изчисляване на нетните разходи и нематериалните преимущества

Чл. 3. (1) Нетните разходи от предоставянето на универсалната услуга са равни на сумата от изчислените нетни разходи съгласно чл. 4, чл. 5, чл. 6, чл. 7, чл. 8, чл. 9 и чл. 10, коригирани с оценката за наличие на нематериални преимущества.

(2) Нетните разходи и нематериалните преимущества по предходната алинея се изчисляват от задължените предприятия за период, отнасящ се до предходната календарна година, приключваща на 31 декември.

(3) При изчисляване на нетните разходи предприятията вземат предвид съответните амортизационни отчисления за направените инвестиции.

Чл. 4. Нетните разходи за свързване в определено местоположение към обществената телефонна мрежа се изчисляват като разлика между:

1. Сумата на приходите, отнасящи се до брой осъществени свързвания на обикновен телефонен пост, въз основа на обосновани искания, подадени от крайни потребители като част от универсалната услуга и

2. Сумата на очакваните приходи, отнасящи се до броя осъществени свързвания на обикновен телефонен пост, които свързвания не са част от универсалната услуга.

Чл. 5. Нетните разходи за достъпа до обществени телефонни услуги се изчислява като разлика между сумата на разходите на предприятието за осигуряване на мрежа за достъп – абонатни портове, кабели за връзка между локалната централа и крайния потребител и главни разпределители и сумата на приходите от осъществяване на достъпа до обществени телефонни услуги(месечен абонамент/стандартен план).

Чл. 6. Нетните разходи за ценовите пакети на универсалната услуга се изчисляват като разлика между сумата на приходите от предоставяне на ценовите пакети и сумата на очакваните приходи от услугите, включени в пакетите, когато се тарифират по цени за услугите извън пакета.

Чл. 7. Нетните разходи за осигуряване на обществени телефонни апарати по чл. 182, ал. 2, т. 2. ЗЕС се изчисляват като разлика между сумата на разходите за закупуване,

инсталиране и поддръжка на обществени телефонни апарати и сумата на приходите от осъществяваните чрез тях услуги.

Чл. 8. Нетните разходи за осигуряване на телефонен указател по чл. 182, ал. 2, т. 3 от ЗЕС се изчисляват като разлика между сумата на разходите за издаване и разпространение на всяко печатно издание в определен тираж и сумата на приходите от реклама и продажба на печатните издания.

Чл. 9. Нетните разходи за осигуряване на справочни услуги по чл. 182, ал. 2, т. 4 от ЗЕС се изчисляват като разлика между сумата на преките и непреки разходи по чл. 13, ал. 2 за реализиране на услугата и сумата на приходите от разговорите към определените номера за справочна услуга.

Чл. 10. При изчисляване на нетните разходи по предходните членове се прибавят и разходите, направени от предприятията за осигуряването на специални мерки за хора с увреждания с цел осигуряване ползването на универсалната услуга.

Чл. 11. (1) Нематериалните преимущества в резултат от задължението за предоставяне на универсалната услуга се изчисляват, като се вземат предвид поне следните категории фактори:

1. Престиж на фирмената / търговската марка на предприятието, следствие от предоставянето на услугата;
2. Ползи, произтичащи от покритието на цялата територия, на която предприятието предоставя услуги;
3. Търговските ползи, които включват възможността за предоставяне на комплексни услуги;
4. Маркетингови предимства от достъпа до информация относно потреблението и поведението на абонатите си.

Документи за определяне и доказване на нетни разходи

Чл. 12. (1) Изчисляването на нетните разходи за предоставяне на универсалната услуга се извършва въз основа на счетоводни данни за получените приходи и извършените разходи за срока по чл. 12, ал. 2. Когато задълженото предприятие има модел за водене на разделно счетоводство и/или система за определяне на приходите и разходите, одобрени от Комисията за регулиране на съобщенията (комисията), то е задължено да предоставя резултатите от прилагане на модела за разделно счетоводство и/или от системата за определяне на разходите като доказателство за определяне и признаване на нетните разходи.

(2) Ако одобреният модел за водене на разделно счетоводство и/или система за определяне на разходите се променят, преди прилагането им същите се представят за одобрение от страна на комисията.

Чл. 13. (1) Ако задълженото предприятие няма модел за водене на разделно счетоводство и/или система за определяне на разходите, одобрени от комисията, то документите за определяне и доказване на разходите за предоставяне на универсалната услуга следва да включват счетоводни данни за групи разходи и за разпределение на разходите по услуги и детайлизирано описание на прилаганата счетоводната политика и детайлизиран сметкоплан.

(2) За да се гарантира правилно разпределение на разходите, независимо от останалите критерии за групиране на разходите, прилагани от задължените предприятия, разходите за предоставяне на услугата се отнасят към някоя от следните групи:

1. Препри разходи: пряко и непосредствено свързани с предоставянето на услугите, поради което при разпределянето им по услуги могат директно да се отнесат към тях;
2. Непреки разходи, както следва:
  - а) непреки съпътстващи (производствени) разходи: произтичат от предоставянето на услугите, но не са пряко свързани с тях и при разпределянето им не могат да бъдат директно отнесени по услугите;
  - б) непреки общи разходи: необходими са за осъществяване на цялостната дейност на

предприятието по предоставяне на услугите, но нямат пряка връзка с предоставянето на универсалната услуга;

(3) За всеки вид разход по ал. 2, т. 2. предприятията определят представителен и лесно измерим фактор, който служи като единица за разпределението на разхода по услуги.

Чл. 14. В заявлението за компенсиране на нетните разходи от предоставяне на универсалната услуга предприятията посочват размерът и начинът на изчисление на обичайната търговска печалба.

Проверка и оценка на изчислените нетни разходи

Чл. 15. (1) Задължените предприятия, отправили искане за компенсиране на нетните разходи, внасят в комисията до 30 юни на текущата година необходимите доказателства, включително отчет за предоставянето на услугите, изчислените нетни разходи и детайлизираното описание на прилаганата счетоводната система за разходи.

(2) Изчислените нетни разходи, заедно с документите към тях, се предоставят от комисията за проверка и за оценка от одитор за съответствието им с настоящите правила и методиката по чл. 195 от ЗЕС.

(3) Резултатите от изчисляване на нетните разходи и оценката на одитора са обществено достъпни.

Определяне наличието на несправедлива тежест

Чл. 16. (1) По реда и в сроковете по чл. 207 от ЗЕС комисията излиза със становище относно наличието на несправедлива тежест за всеки от елементите на универсалната услуга, за който е налице заявление за компенсиране, включително значението на нематериалните преимущества, както и относно размера на исканата от съответния заявител компенсация.

(2) Становището по ал. 1 се изготвя въз основа на критериите по чл. 200, ал. 2 от ЗЕС и след анализ, при който се отчитат най-малко следните данни:

1. Пазарния дял на задълженото предприятие на съответния пазар;
2. Приходи от потребител;
3. Рентабилност на задълженото предприятие;
4. Развитие на алтернативни мрежи и услуги;
5. Взаимозаменяемост на предоставените услуги.

Допълнителна разпоредба

§1. По смисъла на тези правила:

1. „Обикновен телефонен пост” е телефонен пост, който осигурява възможност за провеждане на селищни, междуселищни и международни повиквания от/към географски и негеографски номера, факсимилни съобщения и пренос на данни със скорост, подходяща за функционален достъп до интернет. Не се разглеждат като обикновен телефонен пост абонатните постове, които свързват крайни потребители към цифровата мрежа с интеграция на услуги (ISDN), постове с абонатни съединителни линии, постове с R2D линии и постове с оптична връзка.

2. „Обичайна печалба” е печалбата, която би била калкулирана от предприятието за съответната услуга, ако тя би се предоставяла извън задължението за универсална услуга.

Заключителни разпоредби

§ 2. Тези Правила се издават на основание чл. 201, ал. 2 от ЗЕС и отменят правилата, приети с Решение № 906 от 25.05.2005 г. на КРС. (Обн., ДВ, бр. 52/2005 г.)